DE

PILEPSIA.

DISSERTATIO

INAUGURALIS MEDICA,

QUAM

CONSENSU ET AUCTORITATE

RATIOSI MEDICORUM ORDINIS

IN

UNIVERSITATE LITERARIA GRYPHICA

AD SUMMOS

MEDICINA ET CHIRURGIA HONORES

RITE IMPETRANDOS

IE XX. MENS. JUN. A. MDCCCXXXIV.

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

. GUILIELMUS STABENOW

HALENSIS.

OPPONENTIBUS:

MUELLER, MEDIC. ET CHIRURG. CAND.

SCHOLTZ, MEDIC. ET CHIRURG. CAND.

STRUCK, MEDIC. ET CHIRURG. CAND.

GRYPHIAE,

PIS FRID. GUIL. KUNIKE. REG. ACAD. TYPOGR.

VIRO

CELEBERRIMO, ILLUSTRISSIMO

F. A. G. BERNDT,

UTRIUSQUE MEDICINAE DOCTORI,
TENTISSIMO BORUSSORUM REGI A CONSILIIS ME-
CIS INTIMIS, MEDICINAE PRACTICAE, ARTIS OB-
ETRICIAE PROFESSORI PUBLICO ORDINARIO, CLI-
CI MEDICI ET OBSTETRICII DIRECTORI, FACUL-
TIS MEDICAE PESTHINENSIS MEMBRO HONORARIO
SOCIETATUM DOCTARUM COMPLURIUM SODALI,
H. T. FACULTATIS MEDICAE DECANO,

PRAECEPTORI AESTIMATISSIMO,

FAUTORI SUMMOPERE COLENDO

HASCE

JUVENILES PRIMITIAS

PIO GRATOQUE ANIMO

D. D. D.

AUCTOR.

DE EPILEPSIA.

pilepſia ab antiquiſſimis temporibus usque noſtram aetatem medicorum animos adeo 'e convertit, ut fere nemo ſit e clarioribus, a ei aliquo modo diligens ſtudium tribuerit. ımen horum fere omnium labores minimum um attulerunt ad vim et naturam hujus ·bi illuſtrandam, neque quidquam magis andum eſt, quam ut huic rei lux afferatur, d quidem negotium ſane difficillimum et experientiſſimis viris, jam in omnes partes 'atum adhuc vix perfici poſſe videtur.

Literatura.

Hippocrates [1]) hunc morbum *νοῦσον ἱερὴν* at, quia graeci omnia, quaecunque iis inſo- videbantur, et quorum certas cauſas intel- re non poterant, a diis repetebant. Sae- me Hippocrates eum morbum puerilem ellat [2]); quia pueros imprimis vexet.

De morb ſacr. Cap. I. Chart. T. X. p. 475.
De aëre loq. et aqu. Txt. II. Chart. T. VIII. p. 190.

Aliam ſententiam fert Aretaeus [3]) de hoc n[illegible]mine: ἀλλὰ καὶ ἄδοξος ἡ ξυμφορή (ita enim rec[illegible] Coraes vulgatum ξυμμορφή emendavit)· δοκέει γ[illegible] τοῖσι ἐς τὴν σελήνην ἀλιτροῦσι ἀπικνεῖσθαι ἡ νοῦσ[illegible] τοὔνεκα ἱρὴν κικλήσκουσι τὴν πάθην. ἀτὰρ καὶ ἄλλας προφάσιας, ἢ μέγεθος τοῦ κακοῦ· ἱερὸν γ[illegible] τὸ μέγα· ἢ ἴησιος οὐκ ἀθρωπίνης, ἀλλὰ θείης, [illegible] δαίμονος ἐς τὸν ἄνθρωπον ἐσόδου, ἢ ξυμπάντων ὁμ[illegible]

Ariſtoteles [4]) herculeum appellat morbu[illegible] quo Herculem laboraſſe opinatur. Galenus [illegible] eodem nomine utitur, non quo Herculem ep[illegible]lepſia laboraſſe credat, ſed propter morbi vi[illegible] et curandi difficultates.

St. Matthaeus [6]), St. Marcus [7]), St. Lucas [8] epilepticos vocant lunaticos, propterea hau[illegible] dubie, quia morbus homines vulgo inter nocte[illegible] et praecipue, dum plenilunium ſit, invadat.

Aul. Gellius [9]) morbum ſonticum appella[illegible] quo nomine ii omnes morbi appellabantur, q[illegible] juſtam ſ. civilium munium obeundorum, ſ. [illegible] judicio ſiſtendi excuſationem praeberent.

P. Aegineta [10]) et Serenus [11]) morbum co[illegible]mitialem, Seneca [12]) vitium comitiale appella[illegible] et ſine dubio eam ob cauſam, quam Ant. Hof[illegible]mann affert: Ideo quod in frequenti hominu[illegible]

3) De cauſis et ſignis morb. L. I. Cap. IV. p. 28.
4) Problem. ſect. XXX. Quaeſt. I. T. IV. p. 22[illegible] ed. du Val.
5) Comm. in Lib. VI. Epid. Chart. T. IX. p. 550.
6) Cap. IV, v. 24. Cap. XVII, v. 15.
7) Cap. IX, v. 18 et ſqq.
8) Cap. IX, v. 39 et ſqq.
9) Noct. Attic. Lib. XX, cap. I.
10) Lib. III, Cap. XIII, p. 29.
11) Q. Seren. Sammon. p. 162.
12) De ira III, 7.

ıventu morbo hoc infeſtati viſi ſint epileptici quod comitia abrumperentur, ſi quis epiſia corriperetur.

Denique epilepſia vel morbus caducus noıatur: alterum nomen a graeco verbo ἐπιλαμβάνειν ducitur, quod aegroti necopinantes a rbo corripiuntur, alterum quod humi pronuntur.

Praeter illa nomina apud ſcriptores alios ım haec inveniuntur. Morbus divinus, daenius, convivalis, ſeleniacus, menſalis, ſceus, vitriolatus, cataptoſis, Sti. Valentis, Sti. nnis morbus etc. Germ. Fallſucht, böſes We‑, Stäupe, Zeug, Seuche, Unglück, Jammer.

Hirſchel, die Heilungsart der fallenden Sucht. Leipz. 1770.

Tiſſot, Abhandl. v. d. Epilepſie, aus d. Franz. Leipz. 1771.

gl. Abhandl. von den Nerven u. ihren Krankheiten, überſ. v. Ackermann. Th. 1 B. III.

. W. Maurer, Commentatio de medicamentis antepilepticis. Marb. 1792.

Colbath, Abhandl. v. d. Miſtel. ꝛc., a. d. Engl. 1796.

. Henning, analecta literaria Epilepſiam ſpect. Lipſ. 1798.

. F. B. Lentin in ſeinen Beiträgen zur ausübenden Arzneiwiſſenſchaft. Leipz. 1797 — 1808.

Diätophilus phyſ. u. phyſiol. Geſchichte ſeiner ſiebenjährigen Epilepſie. Zürich 1799.

. L. Douſſin u. Dubreuil v. d. Epilepſie, a. d. Franz. Mannh. 1798.

. Wenzel, Beobacht. über den Hirnanhang fallſüchtiger Perſonen. Mainz 1810.

Rhagolo, Mittel gegen die fallende Sucht. Ha
burg 1815.
Loebenstein Loebel, Wesen und Heilung der E
lepsie. Leipz. 1818.
Sommer, die Behandl. der idiop. Fallsucht
d. Anwendung des Sedum acre. Quedl.
Leipz. 1819.
Diction. des sciences méd. T. XII. Paris 18
J. G. Mansford, Untersuch. üb. d. Natur
Ursachen der fallenden Sucht, aus d. En
Leipz. 1822.
C. Westphal, Heilmittel gegen die fallende Suc
Quedlinb. 1823.
G. Most, die Heilung der Epilepsie durch e
neues Mittel. Hannov. 1822.
M. Geoget, über die Physiologie des Nerve
systems und besonders des Gehirnes, Unte
suchung über Nervenkrankheiten, übers. aus
Franz. Leipz. 1823.
Portal's Beobachtung über Natur und Behan
lung der Epilepsie, übers. v. Hille. Leipz. 182
Eggert, über das Wesen der Epilepsie,
Heckers Annalen, Bd. 23., J. 1832.
Larrey's chirurg. Klinik, übers. 1831. B. 1
Caelus Arelianus. Fr. Hoffmann. Boerha
aphor. v. Swieten. Jos. Frank. Richte
B. 7 der Therap. Haase üb. chr. Krankheite

Sed omnes, qui epilepsiam tractaverunt, enu merare longum est, nam fere nullus, qui de reb medicis bene meruit, silentio praetermitti posse

Definitio.

Nomine epilepsiae omnes convulsivi morb qui paroxysmorum et liberorum intervalloru

ſſitudines habent, atque ita chronicum de-
ſum faciunt, et inter paroxysmum aegrotum
conſcientia et ſenſuum uſu privant, ſignifi-
tur. Ab eclampſia eo diverſa eſt epilepſia,
d haec chronice decurrit et minus periculoſa
; a ceteris autem convulſionibus, quae certis
ervallis redeuntes, nonnunquam epilepſiae
xime ſimiles eſſe poſſunt, eo discrepat, quod
ſcientia et ſenſus abſunt; a chorea Sti. Viti
o, quod alio convulſionum genere notatur.

Deſcriptio phaenomenum et decurſus.

Hic morbus ſe prodit paroxysmis, qui modo
tis, modo incertis temporibus redeunt. Di-
guenda igitur eſt deſcriptio ſingulorum paro-
morum et totius morbi.

A. *Deſcriptio ſingularis paroxysmi.*

In decurſu ſingularium paroxysmorum tria
poris ſpatia diſtinguuntur, ſtadium prodro-
rum, ſt. convulſivum et ſoporoſum.

Stadium prodromorum vero apud nonnul-
aegrotos, quos morbus ſubito invadit, non
noſcitur[13]), ſed vulgo tamen paroxysmum
dromi antecedunt[14]). Stadium ſoporoſum
aſibus levioribus brevi tempore praeterlabi-
, et raro tantum in ſtadium maniacum trans-
dicitur[15]).

) Henke Handbuch der ſpeciellen Pathologie, Bd II. S. 358. § 1175.
) Sprengel Handbuch der Pathologie, Thl III. § 546.
) Hagedorni Cent. I, obſ. 19.

I. *Stadium prodromorum.*

Id quidem vulgo breve tempus et ſae
pauca tantum horae ſcrupula durat; ſed tam
quamquam raro, etiam caſus occurrunt, ubi j
aliquot diebus ante aegrotus morbum quend
ſentit, et varia phaenomena inveniuntur,
quibus paroxysmus appropinquans intelligit
Maxime vulgaria ſymptomata haec ſunt:

Angor totum corpus occupans, qui cito a
grotum invadit, atque imprimis cum perturb
tione animi ſubito exorta, gravitate, vacuita
preſſione et tenſione capitis[16]) conjunctus eſt.

Si dormientem invadit, ſaepenumero fie
ſolet, ut ſubito anxia ſomnia eum vexent,
deinde paroxysmus erumpat. Vulgo perturb
tiones earum functionum, quae ad ſenſuum o
gana pertinent, antecedunt. Subito fremitus
ſtrepitus ante ſibi audire aegrotus videtur[17]
quaſi tonitru vel torrentis aquae ſonitum per
piat. Oculis flammae conſpiciuntur[18]); mu
aegroti naribus odores haurire ſibi videntur[19]
licet nihil adſit, quod eas afficiat. Animus ſae
aliquot ante diebus aut certe horis variis mod
perturbatus eſt, et imprimis magna irritabilita
et inclinatione ad iram ſollicitatur; alii mag
timore opprimuntur; alii autem inſolita hilar
tate gaudent[20]), et incidunt in genus exalt
tionis quoddam, quod paroxysmus ſequitu

16) Brieu Journal de Médecine T. XXIV, p. 31
April. 1716.

17) Dreyſſig l. c. p. 197.

18) Hagedorn Cent. I, obſ. 15.

19) Dreyſſig l. c. p. 197.

20) Paulini Obſervationes medico-phyſic. Cent. II
obſ. 13. Breslauer Samml. 1724 II, p. 436.

nnulli formicationem[21]), nunc in universa poris superficie, nunc in una tantum aut plu-us partibus sentiunt; apud nonnullos morbos olorifico spasmo hic, illic in musculis ori-[22]). In nonnullis casibus maculae in cor-is superficie apparent, quae appropinquan-n paroxysmum praenuntiant. Copia magna iidae urinae diu ante dimittitur. Paroxys-m erupturum interdum subitus pallor, vo-uritio et vomitus ipse antecedit; saepe fa-s rubescit[23]), caput vertigine occupatur, gua gravis, et quasi rigida est, ante oculos ores iridis sunt[24]), sui conscientia deficere pit, quo facto paroxysmus ingruit.

Denique multi aegroti propriam formica-nem tanquam frigido afflatu aut electrico i affecti sentiunt, quae a certa corporis parte fecta ad caput alte ascendit et conscientia ito deficiente paroxysmum provocat, qui sus appellatur aura epileptica, atque saepis-e ab extremitatibus exire solet, quamquam am sunt, qui ab abdomine[25]), pectore[26]), fo[27]), eam egressam observaverunt. Ae-oti ex hoc affectu plerumque certo praesa-e possunt, quo tempore paroxysmus erup-us sit.

---

1) Dreyssig l. c. p. 193.
2) Locheri observationes pract. p. 41.
3) Portal cours d'anat. méd.
4) Aretaeus de causis et signis morb. acut. L. I, c. 5.
5) Godart Journal de méd. T. 18. p. 40.
6) Ephem. Nat. Cur. Dec. I, Ann. I, obs. 85.
7) Hellwig observationes physico-med. Aug. Vind. 1680. N. 56.

II. Stadium convulſivum.

Paroxysmus ubi aut unum aut plura horum phaenomenorum antegreſſa ſunt, erumpit. Plerumque cum ejulatu, quandoque cum exclamatione [28]), quorum tamen aegrotus jam conſcius non eſt, paroxysmus ingruit, Deinde aegrotus vulgo retrorſum humi proſternitur, niſi jam ante ſymptomatis impulſus, lectum petiit, in quo paroxysmum exſpectavit. Nonnulli tamen non proſternuntur, ſed in gyrum trahuntur [29]) et ridiculum in modum geſtiunt [30]). Id quidem imprimis fit, ſi ſpasmus non cunctos musculos, ſed ſingulas tantum corporis partes afficit [31]). Pupilla non percipit lucem, nullam irritationem ſentit aegrotus [32]). Eodem tempore ubi ſenſus et conſcientia defecerunt, totum corpus vehementibus neque raro terribilibus viſu ſpasmis afficitur. Quibus ſpasmis raro ſingulae tantum partes laborant [33]). Talis paroxysmus circiter aut duo aut tria horae ſcrupula durat. Conſcientia redit et excepto capite obnubilato aegrotus jam bene ſe habet. Ceterum a multis medicis aegroti obſervati ſunt, quorum crura tantum et pedes epilepſia affecti erant. Sed vulgo tamen cuncti totius corporis

---

28) Joſeph Frank Prax. LIII, 4. p. 286.
29) Kriegel, Diſſ. de epilepſia rotatoria. L. Bat. 172…
30) Fabricius, Diſſ. de epilepſia ſaltatoria. Gieſſ. 173… Ephem. Nat. Cur. Dec. III, Ann. 4, obſ. 68.
31) Pallonius paradigmata N 184. — Marcellus Donatus de hiſtoria med. mirabil. Francof. 1623. L. II C. IV.
32) Schmidtmüller's Handbuch der Staatsarzneikunde Landshut 1804. S. 238.
33) Joſeph Frank prax. LIII, 4. p. 287.

ısculi ſpasmo afficiuntur. Aegroti manibus
pedibns vehementer ſaeviunt, neque raro
:beribus ſua ipſorum corpora petunt. Polli-
ſemper fere a ceteris digitis tam arcte in
num comprimuntur, ut vix maxima vi eos
ɔtrahas. Musculi dorſi ſaepe vehementiſſimis
ıvulſionibus afficiuntur, ita ut corpus ſubſi-
ıt et modo retrorſum, modo prorſum, modo
hanc, modo in illam partem trahatur.
m caput modo ad dextram, modo ad ſini-
ım partem, modo retrorſum, modo prorſum
titur. Etiam maxilla inferior huc, illuc
vetur, et dentes ſaepe tanta vi inter ſe col-
untur, ut cruſtulae eliminentur [34]), et fa-
lingua violetur [35]). Alias maxilla inferior
n ſuperiore quaſi concreſcit. Etiam musculi
untario motui non ſubordinati ſpasmo labo-
t. Urina ſaepe [36]) atque etiam excrementa
ſtini recti magna vi ejiciuntur. Nonnulli
roti vehementem ſingultum edunt [37]).
pe in eodem paroxysmo convulſiones et
mi inter ſe alternant, et emproſthotonus,
ſthotonus, pleuroſthotonus, trismus atque
o univerſalis tetanus in eodem paroxysmo
ı vehementiſſimis convulſionibus alternant.
univerſalibus convulſionibus ſimul multa
ſymptomata adjunguntur. Aquoſa, ſaepe
o ſanguinea ſpuma promanat. Hoc quidem

) Ephem. Nat. Cur. Dec. II. Ann. VII, obſ. 110. van Swieten I. C.
) Joſeph Frank prax. LIII, 4 p. 290.
) Baume, von den Convulſionen der Kinder, aus dem Franz. Lpzg 1791. § 418. S. 328.
) Weiſs, de ſingultu epil. in Acad. Nat. Cur. Vol. 3. p. 225.

in iis aegrotis cognoſcitur, quos congeſtionib laborare ſymptomata indicant; ſaepe tam ſanguis originem ducit a vulnerata lingua [38] Haec ſpuma [39]) ſpasmo, quo musculi reſpi tionis organorum affecti ſunt, ex arteria aſpe propellitur. Facies plerumque obtuſa, rub livida, pallida eſt; oculi aut torvi ſunt a convulſive moventur. Venae jugulares t gent. Ne multa, ſymptomata vehementis c geſtionis capitis raro deſunt. Ceterum vult dum paroxysmus durat, ſemper valde turb tus eſt. Totum corpus ſaepe calidum et mul ſudore tectum eſt. Pulſus parvi et ſuppre ſolent eſſe, quamquam propter perpetuos co vulſivos corporis motus rariſſime obſervari po ſunt. Cor ſaepe ſibrat [40]). Finis horum ſpa morum modo brevi, modo longiore tempo incidit, et a majore vultus et extremitatu tranquillitate et imprimis discluſione manuu incipit. Deinde vulgo reſpiratio profunda anhelatio obſervatur. Nonnunquam aegrot vomitum edit [41]), aut excrementa mittit.

III. Stadium ſoporoſum vel apoplecticum.

Ubi ſpasmi ſaevire deſierunt, ſui conſcien tia et ſenſuum uſus non ſtatim redeunt, ſ alii aegroti aliter ſe habent. Plerique eni in profundum ſoporem, qui vulgo cum rho cho conjunctus eſt, neque ullo modo expel

---

38) Turner, Art. of Surgery Tom. I, obſ 54.
39) Sprengel, Patol. T. III, § 549
40) Pechlin I. c. L II, obſ. 29. p. 285.
41) Eph. Nat. Cur. Dec. II, Ann. I, 1682 p. 316

eſt, incidunt. Qui ſtatus apoplectico paro-
smo fere ſimilis eſt. Interea pulſus liberio-
et pleniores et reſpiratio regularior fieri
perunt. Vulgo ſudor per nonnullas horas
toto corpore, praeſertim autem ex ſuperio-
us partibus prorumpere ſolet, qui nonnun-
m glutinoſus et foetido quodam odore eſt[42]).
it etiam qui ſe obſervaviſſe dicant, pituita-
n glandularum ſecretionem ſudore exiguo
iementiorem eſſe. Aegrotus tandem hoc
pore ſuperato ſui conſcientiam recuperat.
iis vero rebus, quae ei, dum paroxysmus
abat, acciderunt, nihil ſcit, et tantum mus-
os valde intentos eſſe ſentit. Initio oculi
vum et inſolitum vultum praebent, caput
mnum tenui obnubilatione affectum eſt,
rum doloribus laborat, alii laſſi [43]), et
idi ſomni ſunt, in quem nonnunquam denuo,
mquam in tranquilliorem et ſaniorem inci-
nt. Plurimis cervices intentae ſunt, ceteri-
corporis musculi dolores parant. Etiam
morboſi affectus, quibus praeterea ſugilla-
nes, dentium et linguae violationes, et alia
genus adnumerari poſſunt, mox praeterla-
tur. Apud nonnullos exigua ecchymomata
ei obſervantur [44]); quamquam etiam in
s locis reperiuntur. Quo facto aegrotus
it in ſanitatem, donec ea novo paroxysmo
icitatur. Ii tamen, quorum paroxysmi jam
uentius reiterati ſunt, morbi veſtigia reti-
t, quae partim mutatis vultibus, partim

---

[42]) Tiſſot l. c. p. 5.
[43]) Aretaeus de cauſis etc. L. I, c. V, p. 3.
[44]) Tiſſot l. c. p. 12.

propria psychica perturbatione, partim cer
ex epilepsia progressis morbis intelligitur,
quibus rebus infra sermo erit.

Nonnulli aegroti, atque ii praecipue, qu
rum paroxysmi minus intenti sunt, et per b
vius tantum tempus durant, stadium soporos
non clare ostendunt. Tales aegroti interdu
spasmo vix dum superato a lecto surgunt,
certis pedibus, tanquam amentes aliquot pas
trepidant et subito, quasi ex somnio experg
cuntur, neque tamen memoriam ejus status,
quo versati sunt, habent.

Alii, quamquam surgunt, tamen per bre
tempus in quadam mentis absentia remane
in circulum errant, tandem plenam sui consc
entiam recipiunt.

Apud nonnullos stadium soporosum in st
tum maniacum mutatur [45]), qui ex sanguine i
ritato oriri videtur, et tum per longius, tu
per brevius tempus durat. Raro tantum stat
somnambulismi occurrit. Praeterea stadiu
convulsivum extemplo in catalepsiam transii
observatum est.

Haec descriptio nobis absolutam et ve
perfectam epilepsiam ante oculos ponit. Nequ
tamen infitiari possumus, naturam non semp
tam arctos morbi fines observare. Hanc ob ca
sam etiam epilepsiae reperiuntur, quarum ve
symptomata non semper maximam perfectione
assequuntur. Namque etiamsi spasmi totum co
pus afficere solent, tamen etiam reperitur, si
gulas tantum corporis partes iis laborare. I

---

54) Hagedorn, Cent. I, obs. 19.

mquam ſenſuum et conſcientiae abſentia ad
m epilepſiam conſtituendam pertinet, tamen
m aegroti obſervantur, qui adeo per breve
pus conſcientiae abſentia et ſpasmis laborant,
ix eos epilepticos eſſe credas, et totum ſta-
potius mentis affectionem eſſe putes. Sic
lluſtr. Berndt, praeceptore meo dilectiſſimo,
rotus obſervatus eſt, cujus conſcientia, epi-
ia alterum modo corporis latus afficiente,
mquam magnopere perturbata, tamen non
ino auferebatur. Praeterea etiam mihi nar-
t ſe aegrotum vidiſſe, cujus dexterum tan-
femur convulſive obtortum fuerit et quem
ſcientia non omnino defecerit. Tales caſus
ito nomen epilepſiae imperfectae habent.
te ſi eorum naturam ſpectas, tam prope ad
epſiam accedunt, ut non recte inde ſecer-
tur.

B. *Deſcriptio morbi univerſi.*

Epilepſia iis morbis adnumeranda eſt, qui
homines plene ſanos afficiunt, niſi forte
ae occaſionales praevalentes adſunt. Vulgo
e aegritudines epilepſiae eruptionem antece-
ſolent. Quamquam enim non certus mor-
is ſtatus, quem epilepſia ſequi ſoleat, in cau-
vocari poteſt, tamen quaedam irritatio ſaepe
o ante tempore exſtat.

Primaria ſymptomata quibus epilepſia erum-
cognoſcitur, haec ſunt:

) abſentia ſenſuum et conſcientiae,
) univerſalis aut partialis ſpasmorum ſtatus,
) periodus paroxyſmorum quaedam, qui
ſimul certo modo decurrunt.

Epilepſia igitur ſingulis paroxysmis cognoſ
tur, quibus ſuperatis, homines in ſanitate
quoad cum corporum naturis conſentanea e
redeunt, donec nova eruptione ſollicitant
Quamquam ſic quidem res ſe habent, tamen e
lepſia imprimis eos homines, qui ſaepius pa
xysmis laborant, ſic afficit, ut medici hu
morbi periti, etiamſi paroxysmi non adſunt, e
epilepſia ſollicitari, non raro cognoſcere p
ſint [46].

Tales homines propriam animi perturb
tionem, atque imprimis nimiam ſenſibilitate
et iracundum animum oſtendunt. Praecip
autem hujus morbi inſultus ſaepe reiter
oculis et vultibus veſtigia imprimunt. Vul
enim atque ii praecipue, quorum oculi per pa
oxysmum convulſive moventur, obliquum
torvum tuentur. Multorum vero laſſi ſunt ocu
pupilla nimis amplificari ſolet. Singulae vu
tus partes nullam praebent harmoniam, ſed inſ
litum quendam et diſtortum conſpectum, q
non tam deſcribi poteſt, quam oculis percipit
Ad haec apud multos nimius venarum faciei tu
gor accedit. Haec conjuncta ſymptomata n
mine epilepticae phyſiognomiae ſignificantu
Saepe reiterati paroxysmi pernicioſam vim
cerebrum, venarum et reliquorum vaſorum ſ
ſtemata et in totum vegetationis proceſſum h
bent. Stupiditas animi et ſingulorum ſenſuum
debilis mens et memoria, verus ſtupor, ad
ſumma fatuitas, vulgo epilepſiam ſequuntu
Sic etiam paralyſes ſingulorum membrorum

46) Dumas, obſervations ſur la phyſiognomie e
Sedillot, Recueil de la Societé de médecine
Paris. T. 39, p. 380.

ſuum non raro reperiuntur. Multi epileptici
pore tabeſcunt et ſaepiſſime tabe nervoſa, non
o autem phthiſi, hydrope, laborare incipiunt.
ius in ipſo paroxysmo apoplexia aut vaſorum
tiones mortem adducunt, quamquam ante
ıc vitae finem multi anni praeterire poſſunt.
e ſequitur, epilepſiam, ſi totum ejus decur-
ı reſpicimus chronicis morbis adnumeran-
n eſſe.

Si tempus et ordinem, quo ſinguli paro-
mi decurrunt, reſpicimus, epilepſia in alio
roto aliter ſe habet. Saepe enim paroxys-
s breviſſimum tempus, ſaepe vero dimidium
ae, ſaepe adeo plures horas explet [47]. Sed
ui ſunt, qui ſe epilepticos paroxysmos per
inti quatuor horas durantes obſervaviſſe di-
t, aut eclampſiam cum epilepſia confude-
t, aut fortaſſe ſingulos reiteratos paroxysmos
dignoverunt. Primi paroxysmi vulgo bre-
imi ſolent eſſe, deinde ſaepius reiterati diu-
durant. Sed tamen, ſi epilepſia vehemen-
ıs cauſis occaſionalibus ſubito erumpit, ſit
m, ut primi paroxysmi longiſſimi et acerri-
ſint. In nonnullis hominibus noctu tantum
ſomnum erumpunt [48]), in aliis interdiu.
ilepſia diurna et nocturna). Illa, quae noctu
ummodo redit, a ſomno et gangliorum ſy-
ıate pendere videtur. Reiteratio ſingulorum
xysmorum et ipſa diverſa eſt. Multi aty-
ſunt, et plerumque fortuitis cauſis occaſio-
bus provocantur; inde ſit, ut modo ſaepius,

) Voyage de la Peyrouſe, T. IV, p. 65. Barbette,
Prax. méd. et chirurg. p. 14.
Cilano in Act. Nat. Curioſ. V, IX, obſ. 87.

modo rarius reiterentur. Saepius tamen ep
lepsia typica est. Epilepsia intermittens qua
dam observata est, quae cum febri intermitten
larvata similitudinem quandam habuit[49]. P
ribus in casibus paroxysmi a lunae vicibus pe
dere videntur; luna nova enim et plena ep
leptici paroxysmi frequentissimi sunt[50]; sae
paroxysmi in mulieribus menstruorum flux
adjuncti sunt[51].

De diagnosi adhuc notandum est, epilepsia
ab impostoribus sive poenae evitandae sive m
sericordiae movendae causa simulari[52];
quum multi eorum convulsiones optime imite
tur et summam sensus absentiam magna vi v
luntatis referant, saepe difficillimum est inte
lectu, utrum vera an simulata sit epilepsia. Qu
quod nonnulli spumam in ore producere studen
Itaque fieri potest, ut omnia, quae ad paroxy
mum pertinent, accurate examinanda sint, in pr
mis autem animus ad haec advertendus est:

1) Qualis sit modus, quo paroxysmus in
cipiat. Impostores enim vulgo antequam se
prosternunt, sibi commodum locum deligunt.

2) Quomodo oculi se habeant; quamqua
enim spasmi oculorum continua exercitation
etiam simulari possunt, nemo tamen insensibil
tatem apposito lumine acerrime candente si
comparare potest.

---

49) Coll. nov. hypothes. de febr. interm. p. 33.
50) Joseph Frank prax. II, 1. 2, p. 293. an. 29.
51) Eph. Nat. Cur. Dec. II, an. 2, obs. 148.
52) Schacher, Diss. de epilepsia simulat. Lpzg 173
Vogel de morb. simulat. Schneider de morb. si
tione. Tissot, Art. XXXIV, Epil. feinte.

3) Pulſus inter epilepſiam ſemper quodam ...lo ſpaſtici et ſuppreſſi ſunt, ubi vero epilepſia ...ulata eſt, ſanguis, aucta corporis contentione ...ementius movetur.

4) Quamquam pollices non ubique in epi...ia in manus imprimuntur, tamen ubi paro...mi muſculos ſpasmis vehementer ſollicitant, ...per imprimi ſolent; neque unquam impoſtor ...um tanta vi comprimere poteſt, ut ea aperiri poſſit.

5) Eodem modo ſenſus abſentia compa...la eſt, ſi enim incitamenta ad corporis ſu...iciem, aut ad ſenſuum organa improviſo ...ibentur, impoſtoris firma voluntas ad ſup...nendos dolores deficiet.

6) Simulati paroxysmi etiam brevius tem... durare ſolent, propterea quod continua ...entione musculi nimis defatigantur. De ...noſi epilepſiae a vicinis morbis jam antea.

Cauſae epilepſiae.

Epilepſia ſaepenumero ad diſpoſitionem ...oris morboſam referenda eſt.

1) Haec diſpoſitio ſaepe a parentibus ad ...ros tranſit [53]), cujus rei innumera ſunt exem... quamquam experientia docemur, non om... ab epilepticis parentibus natos et ipſos epi...icos fieri.

2) Epilepſia congenita eſſe poteſt [54]), et praecipue, ſi mater gravida aut metu aut ...ore ſollicitata eſt.

Stahl, Diſſ. de heredit. diſp. ad v. morb. Hal. 1706. p. 48.

van Swieten Comm. in Boerh. Aph. T. III. p. 406.

3) Semel superatus epilepticus paroxysm impressionem nervosam relinquit, qua facile nt denuo paroxysmi accidant [55]). Quae i pressio nervosa in epilepsia curanda impri animadvertenda est.

4) Evolutio pubertatis [56]) magnam hab corporis inclinationem ad epilepsiam, qu etiamsi fortasse initio eclampsia esse videtur, men reiteratis paroxysmis in epilepsiam tran Ipsa menstruatio facili modo ad hunc morb adducendum conferre potest.

5) Dispositio epileptica etiam vivendi tione acquisita esse potest, quae ex magna q dam nervorum intemperie cum praevalente rebri et medullae spinalis sensibilitate conjun exoriri videtur. Imprimis a spirituosorum et veneris abusu, maxime autem ab onania haec dispositio prodit. Non raro homines dole et ingenio excellentes ea laborant [59]).

6) Deinde etiam dispositio epileptica hominibus inest, qui discrasiis laborant, q bus omnino dynamici et organici nervor morbi facillime provocantur.

7) Quod nonnulli juvenilem potius ae

---

55) Reil, über die Erkenntniß und Kur der Fieber, Bd § 167 und 569

56) Buchan, Hausarzneik. übersetzt von Sprengel, S. Hopfengärtner Bemerkungen über die menschliche E wicklung und die mit derselben in Verbindung steh den Krankheiten, S. 10.

57) Torestus L. IX, obs. 27 — Schenk L. I, obs. 218 Gabelhofer Cent. IV, p. 125.

58) Tissot, von der Onanie, Th. 2, 4, 11.

59) van Swieten I. C. (Julius Caesar. Petrarca. F bius Columna. Fr. Redi etc.)

[60]) et femineum sexum[61]) propter majo-
n corporis sensibilitatem, quam seniorem
atem et masculinum sexum ad epilepsiam in-
are dixerunt, non omnino verum esse vide-
; certe, si sexum spectamus, experientia
c opinionem refutat, haud dubie hystericae
ierum eclampsiae cum epilesia saepe confun-
tur.

8) Denique sunt, qui se observavisse di-
t, epilepsiam quibusdam temporibus crebrio-
esse[62]). Hippocrates hac in re vernum
pus periculosum esse contendit[63]). Humi-
aër, frigida hiems, epilepticos paroxysmos
briores adducere dicuntur.

Speciales causae occasionales valde multi-
es sunt, et tum extra corpus tum in corpore
, neque raro in organicis vitiis positae sunt.
o non improbabile est et obductionibus ca-
erum confirmatum, epilepsiam saepe reite-
m non raro organica vitia efficere.

Cadaverum obductiones, si causas organi-
in corpore sitas respicimus, haec ostenderunt:

a) Abnormitates cerebri exstiterunt, quod
m cum membranis arcte concretum erat;

) Boer, Versuch einer Darstellung des kindlichen Orga-
nismus in physischer, pathologischer und therapeutischer
Hinsicht. Wien 1813. S. 55. Forster, Diss. de epi-
lepsia pueror. 1680. Jaegerschmidt de inf. epil.
) Dict. des sc. méd. T. XII. 1815. p. 518.
) Clarus in libro de spasmo. Zimmermann von den
Erfr. Bd 4, C. 5.
) De morbo sacr. p. 337. Aphorism. Lib. III, aph.
20, 22. conf. Cael. Aurel. de morbis diut. I, 2.
p. 287. 295.

mollius [64]) aut durius [65]) partim adeo in ge[...]tinam conversum [66]) fuit; excrescentiae, sc[...] rhositates [67]), pus [68]), serum lymphaticum [...] sanguineum [69]), polypi [70]) in ventriculis, [...]pturae vasorum, amplificationes ventriculoru[...] eminentia quadrigemina modo nimia modo e[...]guior; thalami nervi optici marcidi et gland[...] pinealis natans [71]), aut major aut minor, m[...]lissima, subgrisea in superficie sed vesica obte[...] in internis partibus vesiculis aquosis repleta, [...]periuntur. Maxime mirae sunt mutationes, qu[...] Joh. Wenzel in permultis epilepticis constan[...] observavit [72]).

b) Abnormitates in partibus circa cerebr[...] positis. Huc pertinent insolite formatum cr[...]nium [73]), structura ossium anomala, exostoses [74] vitiosa durae matris constructio; hydatides [75] in pia matre et in arachnoidea, cardilaginat[...] glandularum Pacchioniarum etc.

---

64) Morgagni de sede et causis morb. Ep. IX, A[...] 16. 18.
65) Anderson I. C. Rudolphi in Horn's Archiv. 18[...] Mai — Dec.
66) Schmidt observationes chirurgicae, obs. 5.
67) Baldinger, Diss. Jenae 1771.
68) Severinus, nov. observationes, p. 116.
69) de la Roche in dem medicin. Commentar von Ed[...]burgh. Bd I, S. 229.
70) Schroech in Commerc. litterar. Noric. 1750.
71) Desportes in histoire de mal de St. Dominiqu[...] Vol. 2, p. 209.
72) Joh. Wenzel Beobachtungen über den Hirnanha[...] fallſ. Personen. Frankf. 1810.
73) Bonet I. C. L. I, Sect. XII, obs. IV. Neue Leip[...]ger Literaturzeitung 1807. S. 262.
74) de la Motte Traité de compl. de Chirurg. T. [...] p. 398.
75) Johnston in medical Observations and Inquiri[...] II, No. 61. Greding I. c. p. 314.

c) Abnormitates in cavitate medullae ſpi-
s modo durior, modo mollior et arachnoi-
oſſeis lamellis obtecta [76].

d) Vitia in ſingulis nervis, ut in nervo phre-
, tumores ſcirrhoſi [77]) etc.

e) Etiam alia organica ſingulorum viſcerum
, quae hoc loco enumerare longum eſt, re-
a ſunt.

Ex his apparet, non unum certum organi-
vitium, ſed maxime diverſa et in diverſis
oris partibus, quamquam ſaepiſſime cerebro
aerentia reperiri. In multis epilepticis, ubi
mortem obductio facta eſt, nulla organica
inventa ſunt, et vix dubium eſt, quin ea
nica vitia, quae reperiuntur, ab epilepſia
us exierint, quam cauſae ejus fuerint.

2) Saepiſſime tum imprimis opinor, quum
epſia a febrilibus irritationibus, a puberta-
evolutione originem ducit, is morbus, qui
o eclampſia fuit, reiteratis paroxysmis in epi-
iam transit. Adeo primus quisque epilepſiae
xysmus, niſi forte hereditaria eſt, neque pa-
ysmi decurſus prorſus characteriſticus exſtat,
mpſiae ſpeciem habet, quae eclampſia impreſ-
e nervoſa inclinationem ad epilepſiam efficit.

3) Inter omnes cauſas occaſionales impri-
animi affectus [78]) praecipue terror [79]) ira [80])
r [81]) nonnunquam etiam nimia laetitia [82])
um tenent locum.

Esquirol. l. c.
Haen Rat. med. P. V. p. 128.
Geſenius medizinisch-moraliſche Pathematologie. Er-
furt 1786.
Bierling Adverſ. I, p. 32.
Schurig Sialologia p. 377.
) Pew medizinische Skizzen S. 30.
) Boerhave de morb. nerv. p. 804.

4) Infolita fanguinis congeftio ad caput, disharmonia inter vafa fanguinea et nervo fyftema; nec minus praevalens nervofa confti tio ad provocandum hunc morbum impri aptae effe videntur. Unde fit, ut vini alioru que fpirituoforum potuum abufus [83]), fuppre et anomalia haemorrhoidum [84]) praecipue tem menftruationis [85]), hac in re faepe pernic fam vim habeant.

5) Irritationes cerebri, quod genus gra meditatio [86]) cranii vulneratio etc. Idem va de medulla fpinali et ceteris nervis.

6) Saepiffime caufa epilepfiae pofita eft vita libidinofa et imprimis in onania [87]), ita Etmüllerus diceret: Coitum effe parvam e lepfiam.

7) Irritationes abdominales, quoque ca et eclampfiae et epilepfiae adnumerandae fu Huc pertinent colluvies gaftricae, vermes [8 praecipue taenia [89]).

8) Etiam fubita refrigeratio epilepfiam p vocavit.

9) Venena et medicamenta, ficuti conv fiones adducere poffunt, fic etiam nonnunqu epilepfiae caufae funt.

---

83) Mithof de fede irritamenti in epilepf. Goett. 17 p 14.
84) Ephem. Nat. Cur. Dec. III, An. I, obf. 119.
85) Siegwart, Diff. fyft. cafum puellae p. menf. fup epilepticae. Tub. 1780.
86) Beurie in Verhandlungen von Vliessingen Bd VI.
87) Tissot von der Onanie im 2. 4. 11. Abschnitt.
88) Schmid, Diff. de ep. vermin. Argentorati 1708
89) Le Comte im Journal de Médecine T. LXXX p. 40. Ephem. Nat. Cur. Dec. III, Ann. VII VIII, obf. 171.

10) Suppreſſio ſolitarum excretionum, me-
.ſes inprimis ex acutis et chronicis exanthe-
is ortae [90]), ſaepe epilepſiam provocaverunt.
Praeterea animus ad omnes eas cauſas oc-
nales advertendus eſt, quae ad ſpasmos
ıt provocandos. Simul autem eaedem cau-
a quibus epilepſia originem ducit, poſtea
erationem paroxysmorum efficere poſſunt.
Epilepſiae natura, quamquam tantummodo
onjectura veriſimili conſtitui poteſt, tamen
ptomata, conſtitutio, cauſae occaſionales,
uctiones atque ipſae, quae utiliſſimae viſae
curationis methodi, hanc de origine et
bi natura ferendam ſententiam confirmare
ntur.
Si primum ſymptomata reſpicimus, con-
ıtia et ſenſus deficientes, morboſe affectum
brum et convulſiones ſimul morboſe affec-
medullam ſpinalem nervorumque ſyſtema
cant. Quem morboſum ſtatum tum ſingu-
m tantummodo partem, tum totum ſyſtema
ere ex convulſionibus intelligitur. Quo modo
ſymptomata decurrant, eo modo dynamicus
bri et nervorum ſyſtematis morboſus ſtatus
oſcitur; certe paroxysmi ſymptomata eo re-
nda ſunt et in hac dynamica affectione pro-
, ſpasmi natura poſita eſt. Sed tamen qua-
ic cerebri ſpasmus ſit, utrum ab uno tan-
certo loco exeat, an vim ſuam in totum
brum exerceat, an fortaſſe imprimis cere-
um maxime affectum ſit, etiamnum in du-
eſt [91]).

---

[90]) Bresl. Sammlungen 1725, Mai S. 532.
[91]) Eggert in Hecker's Literar. Annalen Bd 23. S. 241.

Cujus cerebri ſpasmi hae caufae eſſe
dentur: Etenim aut dynamica tantum affec
valet, aut cum hac quantitativa et qualitati
vegetationis vitia conjuncta ſunt, aut ſimul
ganica vitia adſunt, quae in nervorum ſyſte
et cerebrum vim habent. Sic epilepſiae ch
racter certis finibus circumſcribitur, quem
conſtituendam prognoſin et curationem comp
tum habere debemus.

Si porro cauſas occaſionales et id, qu
obductiones oſtendunt, diligentius exploram
et ſimul exquirimus, unde cerebri ſpasmi
totius nervorum ſyſtematis affectiones oriant
hoc apparet:

a) illas cauſas occaſionales ſaepe ipſu
cerebrum afficere aut in eo poſitas eſſe,

b) eas ſaepe etiam vim ſuam in totum o
ganismum exercere, et ad totum nervorum ſ
ſtema pervertendum conferre,

c) non raro partes a cerebro remotas af
cere et in iis confidere.

Inter idiopathicam igitur epilepſiam et i
ter eam, quae conſenſu procreata eſt, diſce
nendum eſt; quod diſcrimen ad curationem a
hibendam maxime neceſſarium eſt, propter
quod cauſae amovendae ſunt. Praeterea ep
lepſiam ſaepius reiteratam, etiamſi initio co
ſenſualis fuerit, impreſſione nervoſa in idiop
thicam mutari poſſe, aut certe non meram co
ſenſualem remanere, dicendum eſt. Hanc
cauſam, quod hic morbus ſemper progreditu
epilepſia recens et habitualis, ſeu invetera

---

etc, ſtatum turgeſcentiae ſive erectionis epithelii e
dicit cauſam eſſe epilepſiae proximam.

cernitur, quod diſcrimen in prognoſi et ad
ſtituendam curationem non negligendum eſt.
His explicatis epilepſiam ſpinalem, epilep-
n ex affectione ſingulorum nervorum ortam,
lepſiam cardiacam, abdominalem, uterinam
affectione aliarum partium internarum et
ernarum diſtinguimus. Praeterea ſi cauſas
aſionales accuratius inſpicimus, ſingulas tum
verſales tum ſpeciales inter ſe differre vide-
s, quae differentiae medico, ſi feliciter mor-
n ſanare vult, non ſpernendae ſunt.

Differentiae epilepſiae.

Primum animus advertendus eſt,

ad veram morbi naturam, ubi diſtinguimus

) Epilepſiam, quae in intemperie cerebri et nervorum poſita et univerſalis et localis in ſingulis partibus extenſa eſſe poteſt. Hanc naturam habet:
a) Epileſia hyſterica,
b) Ep. ex imaginatione orta,
c) Ep., quae mera impreſſione nervoſa ſuſtentatur,
d) magna ex parte quidem ep. ex nimia venere aut onania orta,
e) omnes ep. animi affectibus ſubita provocatae,
f) eae, quae vehementiores ſuccorum excretiones ſequuntur.

Multae praeterea aliae ſpeciales formae epi-
ſiae, imprimis multae conſenſualiter exci-
ae, ab irritationibus abdominalibus provoca-
huc pertinent.

2) Tum ejusmodi epilepſiae diſtinguendi ſunt, ubi quantitativa aut qualitativa veg tationis abnormitas morbi proceſſui a mixta eſt. Hic plures ſpeciales forma nominandae ſunt:

a) Epilepſia ſanguinea,

α) Ep, ex potu orta,

β) Ep. a congeſtionibus ad caput pr fecta,

γ) Ep. ex ſuppreſſione haemorrhagi rum nata,

b) Ep., quae e metaſtaſibus et dyscraſi originem ducit,

α) Ep. ex ſuppreſſione exanthematu chronicorum,

β) ex ſuppreſſione ſudoris pedum,

γ) Ep. ſyphilitica, ſcrophuloſa,

δ) ex ſuppreſſione exhalationis cutanea

3) Porro diſtinguenda eſt natura, quae e organicis ſubſtantiae cerebri affectibus, e nervis aut aliis in nervorum ſyſtema vi habentibus proficiſcitur:

a) Ep. ex organicis laeſionibus,

b) Ep. ex organicis vitiis,

c) Ep. ex compreſſione.

Ad diagnoſin harum differentiarum intell gendam, imprimis conſtitutionem et natura individui reſpiciendas eſſe apparet.

Multae epilepſiae ex plurium horum el mentorum commiſtione prodeunt. Sic eae ep lepſiae, quae ex evolutionis periodis naſcuntu naturam ex ſuccorum irritationibus et nerv rum intemperie comparatam habent. Etia natura epilepſiae menſtrualis ſaepe valde m ſta eſt.

3. Praeterea advertendum eſt ad ſedem con-
ſtitutarum cauſarum, ex qua diſtinguimus:
1) Epilepſias, quae ex totius nervo-
n ſyſtematis vitiis proficiſcuntur, cujus in-
nperiei cerebrum particeps eſt, quamquam
pe reiteratis paroxyſmis hoc maxime rema-
te impreſſione laborat. Deinde cunctorum
vorum ſtatus perturbatur, etiamſi epilepſia
tum a ſingulis partibus exiit. Conſtitutio et
ecipue indoles individui morboſa ſaepe ad
epilepſias provocandas valet. Huc prae-
a epilepſiae ex pubertatis evolutione ortae
yſtericae pertinent; quamquam etiam in his
pe localis erethiſmus primarium momentum
poteſt, e. g. erethiſmus genitalium. Magna
parte etiam epilepſiae ex onania et venere
ne huc pertinent. In univerſum tamen pro-
ile eſt, epilepſiam rarius ex univerſali ner-
um intemperie, quam ex localibus hujus
ematis affectionibus gigni, quamquam inſi-
i non poſſumus ſaepe ipſas epilepſiae oriun-
favere, et imprimis ad morbi continuatio-
n conferre.

2) Epilepſiam encephalicam, quae et-
proprie idiopathica aut vera epilepſia no-
nata, a cauſis cerebrum ipſum afficientibus
ginem ducit. In hac deeſt aura epileptica,
m vulgo breves tantum prodromi ſunt, qui
rimis in ſenſuum organis conſpiciuntur;
vulſiones totius corporis, excepta facie, ſo-
minus acres, et pupillae valde dilatatae
. Poſt paroxyſmum ſtadium ſoporoſum
orem vim habet, et ſaepe moleſtum capitis
rem relinquit. Haec epilepſia facillime
ntiam adducit.

3) Epilepſiae ſpinalis [92]), ſive ex vi ſpecus vertebralis, onania, inflammationes m dullae ſpinalis, miliaria male curata, violati nes columnae vertebralis, imprimis cauſae ſu Hic varii prodromi anteeunt, qui ex conju tione nervi ſympathici explicandi ſunt, ut a epileptica, quae e ſpina aſcendit, formicatio maculae cutis. Paroxysmus cum vehementib univerſalibus convulſionibus erumpere, ca minus laborare ſolet, hic involuntaria ſemi ejectio etc. obſervatur [93]).

4) Epilepſia ex affectione ſingulor nervorum. Eam tunc eſſe probabile eſt, ſi par xysmi a prodromis e certo quodam loco exeu tibus incipiunt, et ſi e cauſis, quibus epilep provocabatur, violatio ſingularum partium c gnoſcitur. Imprimis extremitates, cavitas a dominalis et pectoris hic animadvertendae ſun Talis affectio vero non tantum unum nervoru ramum, ſed ſaepe omnes affligit nervos, q in certa parte ſunt, unde factum eſt, ut ep lepſia cardiaca, abdominalis, uterina etc. di ſtinctae ſint.

a) Epilepſia cardiaca. Epilepſiae, qu a corde originem ducunt, ſaepe obſervata ſunt [94]), in quibus perturbationes cordis et a teriarum pulſuum, lipothymiae, paroxysm antecedunt, et ſaepe inter ipſos epilepticos pa oxysmos redeunt.

---

92) Harleſs Op. min. ac med. T. 1. 1813. 11. Analec V. De epilepſia.

93) Joſeph Frank Prax. II, 1. 2. p. 337.

94) Morgagni, Lanciſci, Teſta, Gloud eam obſerv verunt.

b) Epilepsia abdominalis, quae etiam
bilicalis nominatur [95]). Ea saepissime in
ntibus invenitur [96]). Paroxysmos plerum-
prodromi anteeunt, qui aperte abdomina-
n organorum affectionem indicant, ut vo-
uritio, vomitus, dolores abdominis; saepe
n ab abdomine ad caput ascendit; vermes,
ricae irritationes, in praecipuis caussis occa-
ialibus sunt, quamquam organica singulorum
erum vitia eam provocare possunt. Haec
epsia a plexu solari oriri solet. Praeterea
c abdominali epilepsiae saepe certe nocturna
ntermittens adnumerandae sunt.

c) Epilepsia ex vitio uteri. In mulie-
s epilepsiae causae saepe in utero aut sal-
in genitalium systemate positae sunt, quam
nosin causae occasionales antegressi morbi,
stitutio individui et quaecunque huc perti-
, confirmare debent. Saepe epilepsia tem-
menstruationis erumpit, quamquam inde
certo concludi potest.

d) Multae epilepsiae causarum sedem
liis partibus habent, ut in pede altero, in
tis, in renibus et vesica calculis laborante
[97]).

Prognosis.

Prognosis in universum mala est, nam et-
i non tam de vita timendum est, tamen epi-

) Lindt, Diss. de ep. praes. puerorum umbil. Tu-
bingae 1814.
Autenrieth l. c. p. 20.
Joseph Frank Prax. II, 1, 2, p. 343. Tissot l. c.

lepſia ſaepius reiterata ſic turbat homines, ſtupor, mentis perturbatio aut tabes vulgar morbi fines eſſe ſoleant. Praeterea epileptic rariſſime diu vivere experientia docet. Imp mis mala eſt prognoſis, ſi ſucceſſum curation reſpicimus, qui ſemper difficillimus et ſaepen mero plane nullus eſt. Hoc dictum maxi valet in hereditariis, congenitis et nocturnis ep lepſiis. Nonnunquam febres et praecipue inte mittentes commodum attulerunt ad epilepſia curandam. Ex ſpecialibus ſymptomatis ra certa prognoſis peti poteſt. Vis paroxysmi ce nullius rei argumentum praebet, leviores en epilepſiae, ſaepe majores curationis difficulta parant, quam vehementiores. Quae vero ep lepſiae longiſſimum tempus durant et ſaepiſſi redeunt, eae difficillime tolluntur. Nihilo ſeci accidit, ut epilepſiae, quae quadraginta [98] adeo et quinquaginta annos [99]) duraverunt, c rarentur, aut etiam ſua ſponte deſinerent [10

Epilepſiae, quarum cauſae in ipſo cereb poſitae ſunt, difficillimae ſunt curatu, itaq quum quaevis epilepſia, quae per longius te pus duravit, poſtremo encephalica fiat, in omnes epilepſias inveteratas ſanari vix poſſe a paret.

Epilepſiae, quae ex totius ſyſtematis imte perie ortae ſunt, ſanari poſſunt, ſi tota conſti tio in meliorem ſtatum redigi poteſt. In e

---

98) Nicolaus Florentinus Opp. (ab infantia aegr. e lepſia laboraverat.)
99) Trincavelli Lib. I, conſil. 29.)
100) cfr. Doederlein de epil. autocratia naturae rata. Alt. 1747.

ſſis ſpinalibus et abdominalibus, ut in omnibus e in ſingulis nervorum ramis ſedem habent, primis cauſae reſpiciendae ſunt.

Quod attinet ad dynamicas epilepſias, non nes eundem in modum aptae ſunt, quae cutur. Saepe enim tolluntur, quae ab imagiione ortae erant, ſic etiam, quae a gaſtricis tationibus, a genitalium morbis, ab animi ctionibus originem ducunt, non raro amotur, niſi jam inveteratae ſunt. Epilepſiae quan cauſae in quantitativis et qualitativis ſucım abnormitatibus poſitae ſunt, et imprimis aſtaticae et dyscraticae atque etiam ſanguie nonnunquam ſanantur; maxime incurabiles eae ſunt, quae ab organicis cerebi et nerım vitiis originem ducunt. Febris intertens epileptica facili modo curatur. Praea curationi, quae morbum amovere videtur, certa fiducia tribuenda eſt, ſaepe enim mor, qui per aliquod tempus evanuerat, redit.

Curatio.

Medicus ad ſingulos paroxysmos et totum bum animum advertere debet, et id imprifpectet neceſſe eſt, ut per longius tempus curandi modum, quo ingreſſus ſit, niſi forte edimenta objiciantur, perſequatur, ſi aegroad plenam ſanitatem reducere vult.

A. *Curatio paroxysmi.*

Hic medico aut cavendum eſt, ne erumpat, ıbi erumpit, ei curandus eſt.

a) Epilepticus paroxysmus erupturus, tum ım, ut apparet, averti poteſt, cum certis

prodromis indicatur, aut ſi conſtantem typ
ſequitur, ita ut tempus, quo rediturus ſit, co
ligi poſſit. Quem ad ſinem aſſequendum fueru
qui propoſuerint, ut, aura epileptica ab ext
mitatibus alte aſcendente, ligatura ſuper e
locum, unde exeat, applicetur. Sed tamen h
res raro bene ceſſit, aegroti enim vulgo inge
angore ſollicitati, ipſi illam ligaturam ſolvi v
lebant et vulgo ſuperato paroxysmo quiet
receperunt.

Ii, qui magneticis artibus ſtudent, magn
ticum funiculum circumdari volunt, quem au
epileptica transire non poſſit. Pari modo anh
latione aut manu in ea parte, e qua paroxysm
egrediens primum ſentitur, impoſita, paroxy
mum ipſum prohiberi contendunt.

Multis emeticum in primis paroxysmi i
diciis adhibendum placet. Alii in nocturnis ep
lepſiis, nocte ingruente ad contraſtimulatione
efficiendam Ipecacuanham dederunt; alii d
cunt, utilitatem afferre in epilepſiis nocturni
ſi aegroti frigidam aquam veſpere bibant; al
denique imminente paroxysmo frigida catapla
mata capiti adhibenda ſuadent.

b) Curatio paroxysmi. Primum aegrot
in idoneo lecto ponendus eſt, ut tutus ſit a vu
nerationibus. Quam ob rem aegroti, qui noct
ab epilepſia occupantur, lectum non altum h
bere debent. Deinde cavendum eſt, ne aegr
tus ſe ipſe convulſivis motibus vulneret, qu
in lingua ſaepe fieri ſolet, hanc ob cauſam obt

---

101) Bechſtedt, Diſſ. de arte ligat. ad nonnull. mor
inter. uſitat. Duisb. 1773.
102) Dreyſſig I. c. p. 265.

lum suberinum aut frustum ligni linteo cir-
datum statim paroxysmo ingruente, non sine
tu inter dentes immittitur. Tum omnia ve-
enta et quaecunque arcte ad corpus appli-
sunt et sanguinis circulationi impedimenta
re possunt, solvenda sunt et amovenda, quae
num supprimant, quum propter suppressio-
externarum partium spasmus in internas
es vehementius urgeat. Ante omnia autem
ndum est, ne congestio sanguinis caput et
nones nimis impleat, unde, si periculum
inet, sanguis mittatur, fomentationes atque
aquae frigidae perfusiones adhibeantur.
tadium soporosum caput alte ponendum est,
evenit, ut paroxysmus ad brevius tempus
ingatur. Qui vi magnetica gloriantur, suas
pulationes proposuerunt. Jos. Frank se sae-
observasse dicit paroxysmum, si aegroto
s aut aliud ferri frustum in manum im-
m erat, desiisse; attamen haec omnia saepe
m utilitatem afferunt. Odores adhibiti
i magis quam utiles sunt, si unam epilepsiam
ricam excipias. Eodem modo fere nullam
tatem, quae proposita sunt, clysmata, con-
mulantia, lavationes capitis et cervicis cum
sulph. aethereo ferunt. Sed multo utilius
crises materiales, quae finito stadio sopo-
existere solent, ut fieri potest, sublevare.

B. *Curatio totius morbi.*

Ut in omnibus morbis, sic etiam in hoc no-
nedico observandae sunt causae, vis et na-
complicationes et sequelae.

Si causas tollere volumus, omnes epilepsiae
ficationes, quae ad formam spectant et jam

ſupra enumeratae ſunt, reſpici debent. Sed
ratio omnino inde etiam pendet, quae ſit ve
epilepſiae natura, quae duae res hanc ob cauſa
aptiſſime in explicando conjunguntur. Qu
vero ſaepiſſime maxime diverſae cauſae at
ipſae formae inter ſe in uno aegroto commix
ſint, medicus diligentiſſime attendere debet,
ſingula morbi momenta, ut aptam curationem a
hibere poſſit.

Curatio, quae ad naturam epilepſiae ipſa
pertinet, complectitur eam curandi ſpecie
quae proprie antepileptica nominetur atque
agit, ut cerebri et nervorum vitalitatem mut
quum vero, quomodo id fieri poſſit, accura
perſpici nequeat, ex ratione et experientia mod
ipſe requirendus et ad ſingulas morbi cauſas
aegroti individualitatem modificandus eſt.

1) Ratio medendi ad cauſas morbi ſpecta

a) Epilepſiae mere dynamicae, maximope
a talibus cauſis ortae ſunt, quae arti medendi m
nus aptae ſunt, et in omnibus ad accedentia ca
ſalia momenta amovenda reſpiciendum eſt. Se
tamen nonnullae hujus generis alio modo ſe h
bent, quae jam enumerabuntur.

α) Epilepſia enim hyſterica talis eſt, in q
curanda imprimis univerſalis character in inte
perie nervorum poſitus, ſpectandus eſt. Vola
lia nervina et inter ea Moschus, Caſtoreum, V
leriana, Aſa foetida maximam utilitatem para
ſolent, quamquam tum tantum diuturnam vi
habent, ſi ipſa illa intemperies, cujus cauſa a
ſenſibilem aſtheniam referenda eſt, tollitur, quo
eo ſit, ut formatio organica in meliorem ſtatu
adducatur. Ad quod efficiendum Tinct. ferr
acet. aether., qua aegrotus minerales aquas ha

s aut in balneis utatur, et balnea marina ma-
e auxilium afferunt. Saepe erethismus geni-
um aut pſychica aut phyſica onania genitus,
in cauſa eſt, et tum Camphora magnis doſibus
ibita utilis eſſe ſolet.

β) Epilepſia ex imaginatione orta, impri-
ſic tractanda eſt,ut in phantaſia idea provoce-
quae contra ſpasmi ideam valeat, qua in re pro-
diverſas individuorum conſtitutiones et
as accedentes ſaepe diverſiſſimis viis ingre-
dum, et ſimul id ſpectandum eſt, ut totius
orum ſyſtematis intemperies tollatur.

γ) Epilepſiae ab animi affectibus provocatae
rimis dum morbus recens eſt, pſychice trac-
ae ſunt. Quam ob rem aegroti ſtatus ſic
parari debet, ut maxima animi tranquillitate
poſſit, ne nimia ſenſibilitate remanente denuo
ae eruptionem provocent, quae ſaepe mera
e recenti irritatione reiteratur, dum habitua-
pilepſia efficitur. Praeterea hoc propoſito
ndi genere totum nervorum ſyſtema in tran-
litatem redigendum eſt.

δ) Epilepſiae, quae ex nimia ſuccorum jactura
us debilitante originem ducunt, ex impreſſio-
s, quae a convulſionibus aut eclampſia relicta
vulgo initium capiunt. In ejusmodi aegro-
nedico id ſpectandum eſt, ut vires levibus
amentis ſublevet et reſtauret.

ε) Epilepſia ex ſtatu gaſtrico et a vermibus,
e mere dynamica eſt, et tum opus eſt, cauſas
vere et praeterea methodus exaequans talis re-
itur, qualem antepileptica methodus praecipit.

ζ) Epilepſia habitualis, niſi ab organicis vi-
xiit, curationem infra definiendam, alternan-
, quae etiam dicitur antepileptica, poſtulat.

b) Epilepſiae, quarum vera natura in qua titativa et qualitativa vegetationis violatione p ſita eſt, primum, ut hae res amoveantur, poſtulan ut morbi proceſſus in ſimplicem ſuum dynan cum characterem reducatur, quo facto altern methodus adhibenda eſt.

α) Mera epilepſia ſanguinea ſanguinis miſ nes poſtulat, quae pro aegroti et morbi con tutione reiterari debent. In quo epilepſiae nere hae ſpecies diſtinguendae ſunt: Si univerſa plethora cum valida ſanguinis congeſtione ad c put conjuncta, in cauſa eſt, ſaepius ſanguinis miſ ones inſtituendae ſunt, et praecipue ſanguis a c pite abducendus eſt. Praeterea per diaetam vivendi rationem ſanguificatio minuenda eſt, ſpectandum, ut excretiones regulares ſint. fluxus haemorrhoidum et menſtruationis pertu batus eſt, hic imprimis reſtituendus et ſuſtenta dus eſt, quo facto alternans methodus adhibend in qua tantum medicamina talia eligi deben quae orgasmum ſanguinis non provocant. Ep lepſia ex potu a ſanguinis ad caput congeſtio et a nimia per potum facta irritatione repetend eſt. Hic uſus ſpirituoſorum paulatim coërceatu et ſtrenua ſub dio vita inſtituatur, et nimiae ſyſt matis nervorum irritationi contraria medicamin ut Opium et balnea frigida, adhibeantur.

Partim eae etiam epilepſiae, quae in pube tatis evolutione oriuntur, huc pertinent. Qua quidem maximopere antiphlogiſtice curanda ſunt; praeterea ad hunc modnm antepileptic curatio adjungenda eſt, quae conſtitutioni et na turae morbi reſpondeat. In multis ejus gener epilepſiis etiam frigidae perfuſiones maxime uti les ſunt.

β) In metastaticis et dyscraticis epilepsiis
...itio causarum naturae respondens desideratur.
...pilepsiis, quae ex turbatione functionis cutis
...ae sunt, imprimis transpirationi studendum
... Praeterea interna medicamina antirrheuma-
... et praecipue antimonialia, camphora et po-
...mum balnea utilitatem ferunt. Insuper chro-
... exanthemata suppressa revocari debent.
...lepsiarum arthriticarum, scrophulosarum, sy-
...iticarum causae primum amovendae sunt,
... facto animus ad ipsius morbi naturam adver-
...sus est. Praeterea etiam qui plica polonica
...rant, saepius epilepsia afficiuntur [103]).

c) In epilepsiis, quae ab organicis vitiis et
...sis mechanicis originem ducunt, imprimis
...sarum genus et sedes respicienda est. Quae
...sae in organicis ipsius cerebri vitiis positae
..., difficillime sunt curatu, si vero chronicae
...ammationes exstare videntur, Mercurialia,
...ium, Digitalis, Belladonna et Setaceum in
...ice applicatum, plurimum valent. Vulne-
...iones cranii secundum regulas, quas chirurgia
...ebet, curandae sunt. Praeterea exempla ex-
...t, ubi causis per trepanationem prospere
...otis, epilepsia curata est. Si epilepsiam a
...o vitio organico exiisse patet, tum exstirpa-
... organici vitii, tum dissectio nervi proba-
...s est. Sic J. Frank epilepsiam castratione
...ituta curavit [104]). Simili modo organica
...erum vitia, ut hepatis, lienis etc. tractan-
...sunt.

...3) Lafontaine op. c. et Seidillot Journ. gen. de med T. 34. p. 109.

...4) Joseph Frank Prax. II, 1, 2, p. 369 ann.

2) Ars medendi ad naturam pertinet
Si jam omnes remotiores cauſas et eas res, qu
cum iis conjunctae ſunt, omittimus, tantu
mere dynamica affectio exſtat, quae ad cer
brum et nervorum ſyſtema referenda eſt,
ſpasmi ſpeciem habet. Unde tamen illa vita
tatis perturbatio, quae in nervis et in cereb
ſpasmo laborantibus cognoſcitur, oriatur,
quantopere in aliis ſpasmis alia ſit, hoc ex
noſtrae intelligentiae fines poſitum eſt; quam
quam id non dubium eſſe videtur, partim im
parem vitalis tenſionis, quae ad totum ſyſtem
pertinet, ſtatum, partim veram organorum ato
morum, ex quibus nervorum ſubſtantia conſtan
mutationem in cauſa eſſe, quam, qualis, ſi ſpe
ciem ſpectamus, ſit, non certo cognoſcimus
Quae quum ita ſint, nobis, ſi hanc nervorum
affectionem aut vitalitatis perturbationem, ſiv
ex quantitativa locali tenſione impari, ſive e
qualitativa mutata nervorum ſubſtantiae vi dy
namica orta eſt, amovere et ſic morbi cauſam
tollere volumus, duae tantum viae exſtant, i
quibus noſtrae agendi rationi fulcra inveniamus
Aut enim hypotheſis noſtrae intelligentiae ac
commodata nobis comparanda eſt, quae ſit ob
jectum rationis, qua in curando aegroto uti ve
limus, aut ad experientiam refugiendum eſt
Quam quidem experientiam, ſi perluſtramus
remediorum et medendi methodorum turbam
cognoſcimus, quibus omnibus epilepſia curata
eſt, quamquam ſingulae, ſi inter ſe comparantur
non raro ſibi mirificum in modum contraria
ſunt. Qua ex re denuo patet, remedia qua
epilepſiam ſine dubio ſanare valeant, non ex
ſtare, et quae exſtant remedia, ſemper ſic ad

nda esse, ut causae, character, tempus, per
l epilepsia duraverit, et individuum respi-
tur.

Medendi modus, qui proprie antepilepticus
inatur, exaequantem et alternantem metho-
in se complectitur, et imprimis in dyna-
m organismi partem adhibendus est. Quod
em maxime diversa ratione fieri potest, unde
t, ut ingens antepilepticorum medicaminum
nultitudo.

a) Nervinorum, quae ad excitandam et
ndendam nervorum systematis vitalitatem
axime ad vires exaequandas vim suam ex-
re videntur, imprimis huc pertinent, quae
untur.

1) Moschus, qui praecipue in epilepsia
erica cum fructu adhibetur, in caeteris au-
quamquam saepe laudatur [105]), et ad
npsiam sanandam mirifice facit, raro uti-
st.

2) Castorei, quod saepe et maxime in
psia uterina fructum attulit, Joseph. Frank
usum praecipit.

℞ Pulv. castorei sibir. ʒß.
Extr. fumariae.
— graminis aa. ʒiij.
— rhei aquos. ʒj.
m. f. pil. pond. gr. ij consp. pulv. Flor. Chamom.
bis terve de die N. viij capiat.

3) Ol. animale Dippelii a multis me-
probatur [106]).

) Hannes, Swieten, Cullen etc.
) Albertus, Hoffmann, Vater, Werlhoff, Dreyssig etc.

4) Liq. ammon. ſuccinici.

5) Oleum terebinthinae ab Anglicis m dicis commendatur.

6) Camphora praecipue in iis epil ſiis, quae ab erethismo genitalium exieru valet [107].

7) Phosphorus a Loebenſtein Loe commendatur.

8) Valeriana medicaminibus celebe mis adnumeranda eſt. Imprimis multum va pulvis quotidie ℨß — ℨj ſexies aut octies [108].

9) Folia aurantiorum jam a veteri medicis laudantur, quorum datur ℨj — ℨß qu ter per diem [109].

10) Etiam radice Paeoniae jam vete medici uſi ſunt [110].

11) Aſa foetida a multis medicis la data et in ſubſtantiae forma et in tinctura da eſt. Nec negari poteſt, in hyſtericis epilepſiis in iis, quae ab obſtructionibus abdominis et vermibus oriuntur, maxime valere [111].

12) Quae jam antiquo tempore in e lepſiam adhibita eſt, Artemiſia vulgaris, rece tiori aetate propter efficaciam maxime celebra eſt. Radix optime auctumno caule mortuo, a etiam vere caule adoleſcente colligitur, et n lauta areſit, et fibrillae imprimis, quae lim

107) Locher, Hannes, Tiſſot, Pinel.

108) Tiſſot Abhandlung über Nerven und ihre Krankh ten von Ackermann, Bd 3, Th. 1, S. 294.

109) Weſterhof et Welſe primum folia adhibuerun

110) Hufeland's Bemerkungen über natürliche und ino lirte Blattern, verſchiedene Kinderkrankheiten ꝛc. Aufl. Berlin 1798. S. 316.

111) van Hoven Verſuche über Nervenkrankheiten. Nür berg 1813, S. 330, § 188.

n colorem et validum odorem habent, eli-
tur. Hae brevi tempore, antequam ſuman-
ad pulverem teruntur, cujus aut ante ipſum
oxysmum, aut veſperi ℨj calidae cereviſiae
niſtae datur. Quae doſis ſi non ſudor ſequi-
, augeatur. Nonnunquam etiam adjuvatur
Valerianae et Liq. Ammon. ſuccinici. In no-
omio Berolinenſi pericula cum hac remedio
ſpere facta ſunt.

13) Ol. Cajeput, ut etiam plurima ae-
rea olea et ante omnia ol. Chamomillae et
cini bona adjuvantia ſunt.

b) Ex metallicis medicamentis, quae
nino bene et praecipue ad qualitativam alter-
onem valent, imprimis nominanda ſunt:

1) Cuprum ſulphurico-ammoniatum [11*]),
d, ut experientia docuit, inter omnia ant-
eptica primum locum tenet, quamquam in-
eo caute utendum eſt, paulatim tamen mag-
doſes dari poſſunt. Ne mane tamen jejuno
tri immittatur, propterea quod facile vomi-
excitat; neque in infantibus commode ad-
eri poteſt. Vulgo in pilularum formam re-
tur, quarum in ſingulas doſes bis aut ter per
n dandas quarta aut tertia grani pars immiſ-
ır, quae doſes in dies creſcunt.

℞ Cupr. ſulph. ammon. gr. x.
ſolve in pauxillo Liq. ammon. cauſt. et
adde
Pulv. rad. altheae ℨijß.
m. f. pil. N. xxx. dent. in vitro orificio am-
plo, clauſo.
. veſperi et mane pilulam unam.

---

*) Anno 1756 primum a Weismannio commendatum.

2) Zincum oxydatum album [113] quod etiam celebre est, praecipue propterea qu[od] mitiorem vim habet, in praxi infantili adhibe[n]dum est. Hoc remedium a. gr. β — v. per die[m] ter aut quater datur.

℞ Zinci oxyd. albi gr. xv.
Asae foetidae ʒβ.
Extr. millefolii ʒjβ.
m. f. pil. p. gr. ij S. bis per diem v. pil.

3) Zincum sulph. etiam a multis com[-]mendatur [114]).

℞ Zinc. sulph. crystallini ℈j.
Asae foetidae ʒj.
m. f. c. Extr. Valerianae pil. N. xxx. S. bi[s] terve per diem una sive tres pil.

4) Argentum nitricum fusum [115]) etia[m] experientia comprobatur. Quamquam caute ad[-]hibendum est, propterea quod saepe per longiu[s] tempus adhibitum, ut fieri debet in inveterata epi[-]lepsia, cutem colore nigro inficit.

℞ Argent. nitr. crystallini ℈β.
Extr. gentianae.
Succi glycyrrhizae inspissati aa. ʒjβ.
op. puri gr. iv.
m. f. pil. pond. gr. j. s. mane et vesper pill. iij.

---

113) Richter medizinisch-chirurgische Bemerkungen, Bd S. 137.

114) Johnson Bemerkungen über den Gebrauch des wei[ßen] Vitriols ꝛc. Weil, Dissert. de usu inter nu[c.] vom. et vitri albi.

115) Sims Memoires of the radical Society of Lon[-]don T. IV, p. 29.

5) Plumbum aceticum plurimum valet, pilepsiis certum typum sequentibus [116]), et nismo vasorum systematis simul exstante.

℞ Plumb. acet. crystallini gr. v.
Opii pur. gr. x.
Extr. millefolii.
Pulv. rad. liquirit. aa. ℥j.
m. f. pil. N. LX. S. in singul. quatuor horarum intervallis pil. iij.

6) Praeparatis mercurialibus [117]), quamn saepe paroxysmos auctos esse observatum tamen si mala syphilitica in causa sunt, non ndum est. Haud minus Hydrarg. mur., praecipue, non sine fructu est, si forte ac-, ut chronicae cerebri et abdominis irritas et scrophulosae diatheses in causis sint, uemadmodum in infantibus nonnunquam solet.

7) Arsenicum ab Anglicis medicis laun [118]).

8) Bismuth. praecipitat. album tum apest, ubi flores Zinci experientia probantur aecipue si epilepsia ex cardiaglia oritur.

c) Narcotica ut omnino maxime dynamivim alternantem habent, sic etiam maxime ous antepilepticis adnumeranda sunt.

1) De Belladonna alii aliter disputave-

Rush Philadelph. Medical Museum. Vol. I, N. I, p. 60.

Sperri in Nuovo Giornale della piu recente Litt, med.-chirurg. T. VII, p. 114.

Pearson in den medizinischen Comment von Edinb. Dec. II, Bd III, S. 233.

runt [119]). Plurimum, opinor, valet, ſi m… bus a gangliorum ſyſtemate originem du… Loebenſtein Loebel eam ſolam nulla vi e… maxima vero cum cupro ammon. et Caſtor. co… junctam dicit. Quam ob rem praeſcribit:

℞ Cupri ammon. ℈j.
Flor. Zinci ʒß.
Extr. Belladon. ℈ß.
— Valer. q. ſ. ut. f. pil. etc.

et doſis usque eo majores in dies dandas e… donec venter moleſtias ſentiat.

2) Strammonium Störk, Greding et Hu… land commendaverunt, et hic quidem imprim… tincturam ſtramon. laudat, et iſtius gr. ß — … dentur.

3) Opium [120]) in epilepſia non eodem mo… quo cetera narcotica utile fuit, imo ſaepe dam… ſum eſſe, neque raro mortem celerem adduxi… obſervatum eſt.

4) Agaricus muſcarius [121]) imprimis in … epilepſiis, quae terrore aut ſuppreſſis chroni… exanthematis ortae ſunt, utilis eſſe dicitur. … gr. x — ℈j adeo — ʒj. datur et aptiſſime aceto a… aquae ceraſorum nigrorum immiſcetur, quo … ut ejus vis creſcat. Sed tantum ea agarici pa… utendum eſt, quae in terra fuit, ea arefacta, … pulveriſata in ſicco loco deponatur, quia fac… lime humorem recipit.

---

119) Eam laudaverunt: Muench, Theden, Stoll, Eb… Hufeland.

120) Tralles de uſu opii. Vratislaviae 1757 et 17… Sect. IV.

121) Whiſtling, Diſſ. de vir Ayar. muſc. eto. Je… 1778.

5) Nux vomica rariſſime huc usque adhi- eſt, quod ejus uſum cita mors ſaepe ſe- eſt.

6) Acidum hydrocyan. et aqua lauroceraſ. ıquam a multis laudantur, tamen experien- ıondum ſic probantur, ut optimis antepi- cis remediis adnumerari poſſint.

7) Faba St. Ignatii[122]) etiam epilepſias viſſe dicitur, cujus gr. iij. bis per diem dari t.

d) Vegetabilium acrium medicamentorum pertinent:

1) Helleborus albus et Gratiola, Pulſatilla, hicum et omnia omnino draſtica, quorum imprimis tum vim habere videtur, quum ationes in viſceribus abdominalibus epi- ıe cauſae ſunt.

2) Sedum acre[123]), quod vere colligen- , in calido fornace ſiccandum eſt, ita ut erifari poſſit et pulveris facti gr. XV—Jj. ır. Initio quidem vomitum et diarrhoeam at, ſed tamen eo per aliquot hebdomades lum eſt.

3) Albae Cepae ſuccus in noſocomio Pari- cum fructu adhibitus eſſe dicitur.

e) Etiam vegetabilia et mineralia acida[124]) kalia in epilepſia non ſine fructu adhi- ſunt.

Kuinneth, Diſſ. de fab. St. Ignat. Erl. 1802, C. VI, p. 22.

Zſchorn in Hufeland's Journal der practiſchen Heil- kunde. Bd 13 S. 167.

Galen. Concil. pro puero epil. C. 4. Paracelſus acid. miner. ſubſtituit.

1) Succum agrestarum imprimis Lud. Fra
Parmensis laudat. Omnino in aegrotis pleth
ricis utilis esse videtur.

2) Inter acida mineralia Elix. acid H
ler[125]) commendatur, quod maxime valet in a
grotis plethoricis simulque nimis sensibilibus.

3) Kali carbonicum aut per se, aut ut Stu
suadet, cum opio mutuum datum, non tam
epilepsiam quam ad eclampsiam curandam apt
esse mihi videtur.

f) Roborantium medicaminum huc pe
tinent.

1) Viscum quernum [126]) quo jam vete
Druidae epilepsiam curaverunt. Nunc in pu
veris aut electuarii formam redacti per diem qu
ter drachma, aut decocti ℥j. in aquae ℥xij.
℥viij. remanentiam datur. Sed tamen hoc rem
dium non multum praestare videtur et saepissim
secundum clarissimorum medicorum judiciu
prorsus nullam attulit utilitatem.

2) China est optimum remedium febris i
termittentis epilepticae[127]). Ceterum imprim
in reconvalescentia ad restaurandam et erige
dam constitutionem bono cum fructu adhibetu

3) Idem valet de ferro[128]) quod non ta
contra ipsam epilepsiae naturam, quam ad co
roborandum nervorum systema eo efficax e
quia sanguificationem et totam constitutione

---

125) Joseph Frank Prax. II, 1, 2, p. 408.
126) Cullen Abhandlung über die Materia medica, übe
setzt von Hahnemann. Bd 2, S. 57.
127) Werlhoff de febribus Sect. 1. § 4. Sect. 4. §
Tissot 1. c. Art. 27. p. 336.
128) Townsend Anweisung für angehende Aerzte ꝛc. übe
setzt von Michaelis, Lpzg 1796. Bd 1, S. 353.

orem reddit. Ferrum carbonicum novſſimis oribus laudibus elatum eſt.

g) Methodus taedium provocandi et prae- e emetica[129]) non ſolum ad ſingulos paro- nos amovendos, verum etiam ad epilepſiam ino tollendam aptiſſime adhibita ſunt. Tae- a enim partim irritationem cerebri affectioni rariam partim emetica conquaſſatione totius orum ſyſtematis alternationem efficiunt.

h) Electricitas[130]) rarius cum fructu quam damno adhibita eſt.

i) Galvanismus Maſtio auctore inclaruit.

k) Magnetismus animalis[131]) praecipue ſtericis epilepſiis adhibendus eſt.

l) Sympathia, magnum nomen apud vul- habet, ut quae ſaepe epilepſiam ſanaverit, des, quae ei tribuitur, benignam vim in orum ſyſtema habere videtur.

m) Validorum alternantium et ſenſibilita- cerebri deminuentium remediorum im- is frigidae perfuſiones, quae recentiori tem- maximum praebuerunt commodum, huc nent.

n) Balnea ferri particulas continentia, ſa- et ante omnia marina[132]); quia nervos ro- it et eorum actiones ordinant, valde cura- m adjuvant.

Ephem. Nat. Cur. Cent. VI, obſ. 58. de Haen Rat. Med. P. V, c. 4, § 1.

Quarin, Animadv. pract. Viennae 1786. p. 30. tem Hufeland, Goettling.

Weinhold, Heilkraft des thieriſchen Magnetismus.

Hufeland's Journal der practiſchen Heilkunde. Bd 7. St. 2. S. 160.

o) Denique derivantia primarium locum tenent. Plurimum valent setacea, in cervice per longum tempus applicata. Quae tum maxime commendanda sunt, quum irritatio cerebri et epilepsiae metastaticae adesse videtur. Deinde cauterisatio [133]) jam ab antiquissimis medicis in cranio summo cum fructu adhibita etiam nunc commendatione digna est. Ad hoc fonticuli [134]) et vesicatoria perpetua [135]), ungt. stibiatum et lavamina irritantia adjungenda sunt.

p) Ipsius animi affectiones, ut timor terror, laetitia, musica etc. [136]) utiles esse possunt.

q) Coitus et graviditas saepe epilepsiam sanaverunt [137]).

r) Febres quoque saepius optimam vim exercent in epilepsias depellendas.

s) Denique magnus arcanorum numerus est [138]), quae magnum sibi conciliaverunt nomen.

t) Postremo diaeta et vivendi ratio apte instituenda est [139]).

---

133) Zacutus Lusitanus Prax. admir. L, I, obs. 2.
134) Act. Nat. Curios. Vol. VIII, obs. 13.
135) Ephem. Nat. Curios. Cent. I et II, obs. 80.
136) Paullini epilepsia ex terrore curata. Seger epilepsia lapsu in ignem cur.
137) Stahl, Diss. de disp. heredit. ad var. morb. Halae 1786. p. 48. Kruenitz, Diss. de matrimonio mult. morb. remed. Francofurti 1749.
138) Remed. Ragolovi Pulv. de Gutteda Pil. pallasi Stahlii Essentia dulcis et electuarium de Prera.
139) Hippocrates affirmat: Juvenes epilepsia laborantes mutatione praecipue aetatis, regionis ac victus sanari.

CURRICULUM VITAE.

Fridericus Guilielmus Stabenow, ecclesiae evange-
ddictus, natus ſum die XXIX. menſis Junii anni
CVIII Halis, patre *Joanne Jacobo Stabenow*, ci-
, matre *Augusta Guilielma* e gente *Schroeder*,
nortuam jam eſſe doleo. Iis, quibus puerilis ae-
ui ſolet literis, in gymnaſio monaſterii Donndorf
doſcia (Rosleben) inſtructus ſum.

Anno MDCCCXXX inſtructus teſtimonio maturi-
dii academiam Halenſem et in civium academi-
numerum a Prorectore magnifico Ill. *Blume* re-
Albo ordinis medici inſcriptus, medicinae
agreſſus ſum. Scholae, quibus interfui, hae fu-
atomiam et phyſiologiam plantarum Ill. *Sprengel*;
pädiam et Methodologiam medicinae Ill. *Friedlaen-*
ologiam Ill. *Nitzsch*; Logicam Ill. *Gerlach*; Ana-
tam generalem quam ſpecialem, et artem cada-
te diſſecandi Ill. *Meckel*; Helminthologiam Ill.
; Chemiam Ill. *Schweigger*; Phyſicam Ill. *Kaemtz*;
giam et Therapiam generalem Ill. *Friedlaender*;
ogiam Ill. *Germar*; Phyſiologiam corporis humani,
is ſenſuum et Anatomiam comparativam Ill. *Me-*
entes audivi.

nno MDCCCXXXI. Halas cum Alma Gryphia
avi, ubi a Rectore Magnifico Ill. *Berndt* ordinis

medici Albo adfcriptus fum. Inftitutiones et theoret et practicae, quibus interfui, funt, quae fequun Scholas de materia medica, de Semiotice, de arte fa chirurgicas rite alligandi, de chirurgia generali et ciali Ill. *Seifert* audivi; Pfychologiam Ill. *Stieden* Anatomiam pathologicam et artem cadavera rite candi me edocuit Ill. *Schultze*. Scholas de patholo et Therapia generali et fpeciali de animi morbis, non de arte obftetricia inftruentem Ill. *Berndt* aud de chirurgia generali et fpeciali, Akiurgia, Ophthal trica Ill. *Mandt*; Clinico medico obftetricio ufus duce Ill. *Berndt*; Clinico chirurgico et ophthalmiat duce Ill. *Mandt*. Praeceptoribus his omnibus erudit mis, dilectiffimis et de me optime meritis gratias hoc profiteor quam poffum maximas.

Tentaminibus et examine rigorofo rite abfol hac differtatione defenfa fpero fore, ut fummi in dicina et chirurgia honores in me conferantur.

THESES DEFENDENDAE.

I.

Fames validissimum remedium.

II.

Epilepsiae sedes in variis corporis partibus.

III.

Ex specialibus epilepsiae symptomatis et vi
xysmi raro certa prognosis deduci potest.

IV.

Faciei semiotice magni est momenti.